

Härlundus 1711, 1712.

2672

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESBOK

Tomtar.

Tomtar.

Tomtar.

Tomtar.

Tomten bar från den ene bonden till den andre, men blev han ond på någon, kunde det hända, att han då drog från den han tidigare dragit till. Man brukade säga: "Se, han har tomte, så det är inte underligt, att det räcker till så bra för honom, men han drar ifrån mig och mina lador!"

Tomtarna sågo ut som vanliga människor, men voro mycket, mycket mindre. På julafton

2672

skulle alltid tomten också ha ett fat gröt, och det
sattes vanligen ut på logen.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

H/4
2672

En som kunde se mer än andra.

En som kunde
se mer än and-
ra.

Per Nyman i Stenbrohult och Urs-
hult var en riktig gudsman. Han kunde se mer än andra.
Det påstods, att han kunde säga, om en människa kom
till himmelen eller helvetet. Han talade om, att det
skulle bli järnvägar och bilar, och han sa, att när
hästar med eld i mun börjar synas på "getaryggarna"-
så kallade han åsarna i Urshult - är det inte långt
kvar till världens undergång.

LINDBS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2672

5, 5

Kloka käringar.

Kloka käringar.

Förr fanns det käringar, som tog ben från kyrkogården och brände och krossade och hade till medicin. De brukade även för samma ändamål ta jord från kyrkogården. Att den medicinen gjorde någon nytta, tror jag inte. Det var nog mest för att tjäna pengar på det, som de gjorde det.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2672

66

Havande kvinna.

Havande kvinna.

Om en kvinna, som var med barn,
dog, skulle det läggas kläder åt den ofödde också i
kistan. Ovanpå locket skulle alltid läggas bok och
sax.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2672

Ofullgånget foster.

Ofullgånget
foster.

Ofullgånget foster efter missfall
gömdes ner under kyrkan.

2672

Barndopet.

Barndopet.

Den, som var gu'mor till barnet,
brukade lägga in en peng i svepningen, när hon svepte
barnet. Det skulle göras, så ingen såg det. Det var väl
för att barnet skulle bli lyckligt och rikt.

2672

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Död och begravning.

Död och begravning.

2672

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVDöd och begravning.Död och begravning.

När ugglan höll sig mycket omkring gården och skrek om nätterna, så bådade det dödsfall i den gården.

Samma betydelse hade det, om hunden tjuter mycket om nätterna. Detta tror jag fullt och fast på, för jag har själv sett det. En vinter var det en hund, som sprang fram och tillbaka ~~på xxxxxxx~~ framför Häradsbäck och fram mot kyrkan och bara tjöt. Fram på våren dog också en gammal undantagskäring, som

de kallte Ola-Kitta.

Äss det kom mycket folk på vägen i en hop, när de gick från kyrkan, sa de: "Här blir snart lik på denna vägen, för kyrkfolket skockas!"

Om det verkligen hade någon betydelse, vet jag inte.

Vid begravningsgården satte de upp granar eller enar vid den port, som liket skulle bäras ut genom. Granris hackades och ströddes på vägen. Detta lades ofta så att det bildade ett kors eller också begynnelsebokstäverna till den dödes namn.

De uppsatta granarna fingo stå kvar så länge, de voro gröna och vackra, men sen slängdes de väl bort, antar jag.

Innan liket bars bort, skulle en viss person hålla ett litet liktal och sjunga ett par psalmverser.

2672

På graven brukade de plantera

rosenbuskar.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESBOK

2672

Bot för lyte.Bot för lyte.

Vattnet, som de hade tvättat
ett lik i, skulle de tvätta barn i, som hade lyte.
Det skulle hjälpa, så därför gömde man alltid lite
likvatten för detta ändamål.

LUNDS UNIVERSITETS
FULKMINNESARKIV 2672

De dödas julotta.

De dödas julot
ta.

De sa, att de döda höllo julotta klockan 12 på julnatten. När de andra kommo till kyrkan på morgonen, så kände de alltid efter, om inte de döda hade lämnat något grus kvar efter sig på bänkarna.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2672

Årsgång.Årsgång.

Den, som gick årsgång, skulle under julnatten gå runt tre kyrkor. De fingo då veta, i vilka gårdar det skulle dö eller födas någon. Men de mötte så mycket lett, när de var ute och gick, så det var inte många, som vågade sig på det. Glosen kom och spräckte upp dem nerifrån och ända upp, om de inte voro försiktiga.

Småland
1875
1875

16
1875

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2672 *1875*

Påskveckan
1875

Påskveckan.

Påskveckan.

Bullamåndag, stenkakestisdag,
dymmelonsdag, skäratorsdag, långafredag, påskalör-
dag.

(Övriga uppgifter fullständigt överensstämmande med
andra sagesmäns.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2672

Midsommarskakor.

Midsommarskakor

På midsommarskvällen skulle flickorna baka midsommarskakor och äta. De fick inte tala på hela kvällen. Sedan de ätit upp dem, skulle de gå och lägga sig, och under natten skulle de då drömma om den pojke, som de skulle bli gifta med. Jag vet att grebborna uppe i Röklä gjorde det en midsommarskväll, jag var där och sydde, men om de drömde något eller om det i så fall slog in, vet jag inte. Har de bakade de där kakorna? - Ja, det kan jag rakt inte komma ihåg.